

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2021

Toimiala: Vapaa-aika

Palvelualue: Liikuntapalvelut

Sopimuksen tarkoitus: Operatiivinen sopimus täydentää toimialan strategista sopimusta. Tässä sopimuksessa määritellään kaupungin strategiasta, strategisten ohjelmien linjauksista sekä liikuntalautakunnan painopisteistä johdetut liikuntapalveluja sitovat tavoitteet.

Sisällys

1	Taloudelliset tavoitteet.....	2
1.1	Määrärahat	2
2	Resurssien käyttö.....	2
2.1	Työvoiman käyttö	2
3	Toiminnalliset tavoitteet.....	3
3.1	Projektit.....	3
4	Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu	6
4.1	Kaupungin yhteiset tavoitteet.....	6
4.2	Toimialoitain/palvelualueittain seurattavat tavoitteet.....	6
5	Tunnusluvut	7
5.1	Tavoitteelliset tunnusluvut.....	7

1 Taloudelliset tavoitteet

1.1 Määrärahat

Liikuntalautakunta

	Talousarvio 2021	Talousarvio 2021 muutokset	Talousarvio 2021 muutoksin	Toteuma 2021	Poikkeama
Käyttötalousosa					
Toimintatuotot	4 045 240		4 045 240	2 970 625	-1 074 615
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-25 223 104	-83 205	-25 306 309	-23 817 750	1 488 560
Toimintakate	-21 177 864	-83 205	-21 261 069	-20 847 125	413 945
Investointiosa					
Investointimenot	-200 000		-200 000	-48 581	151 419
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Investointien rahavirta	-200 000		-200 000	-48 581	151 419

2 Resurssien käyttö

2.1 Työvoiman käyttö

	TOT 2019	TOT 2020	TA 2021	TOT 2021
Htv	99,0	101,4	102	104,5
Palkat ja palkkiot	3 659 802	3 698 574	3 653 661	3 982 447
Sijaistus %	35,9	31,1	31	35,2
Sairauspoissaolo%	2,2	2,5	2,5	3,7

3 Toiminnalliset tavoitteet

3.1 Projektit

Hanke	Projekti	Vaihe	Tilanneyhteenveto	Hyötytavoitteet
Liikuntapaikkaverkoston päivitys	Harrastesetelimalli lasten liikunta ja harrastustoimintaan (54.)	Toteutus	Harrastesetelipilotti toteutettiin syksyllä 2021 Nuorisopassi-mobiilisovellusta hyödyntäen yhteistyössä Suomen Akatemian Style-hankkeen kanssa. Kohderyhminä piloteissa olivat kolmen turkulaiskoulun 5. luokan oppilaat sekä kolmen muun turkulaiskoulun 7. luokan oppilaat. Pilotti jatkuu keväällä 2022.	Osana avustusjärjestelmän tarkastelua ja mahdollista uudistamista tavoitteena on luoda yksinkertainen ja selkeä palvelusetelimalli tukemaan turkulaisten 6-18-vuotiaiden lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia. Tarkoituksena on myös selvittää, miten palvelusetelimalli edistää lasten ja nuorten liikkumista sekä harrastuksiin osallistumista.
Liikuntapaikkaverkoston päivitys	Liikuntapaikkojen maksuttomuuden rajaaminen (45.)	Päätetty	Hankkeen taloudelliset tavoitteet poistettiin sopeuttamisohjelmasta syksyllä 2020. Liikuntapaikkojen maksuttomuuden rajaamista ei edistetä aktiivisesti tällä hetkellä. Liikuntapaikkojen hinnoittelumallia kehitetään yhdessä avustusjärjestelmän uudistamisprosessin kanssa liikuntapaikkaverkon kehittämiskokonaisuuden edetessä.	Liikuntaolosuhteiden hinnoitteluperiaatteiden päivityksillä ja maksuttomuuden rajaamisella pystytään vaikuttamaan eri lajien harrastajien entistä tasavertaisempaan kohteluun liikuntapaikkojen käytön näkökulmasta. Liikuntaolosuhteiden käyttömaksuilla on suora vaikutus myös kertyneisiin tuloihin, jotka olisi mahdollista suunnata suoraan liikuntapaikkaverkoston kehittämiseen ja ylläpitoon. Liikuntatila-kohtaisesti määritellyt hinnat myös kannustavat käyttäjiä hakemaan vuoroja todelliseen tarpeeseen perustuen tarjoten aiempaa enemmän vapaita vuoroja käytettäväksi. Lisäksi liikuntatilat saadaan tehokkaampaan käyttöön, kun hinnoittelun avulla pystytään ohjaamaan varauksia myös suositumpien ajankohtien ulkopuolelle. Hinnoitteluperiaatteiden muutoksella saattaisi olla positiivinen vaikutus myös yksityisin varoin toteutettavaan liikuntapaikkaverkoston uudistamiseen ja kehittämiseen.

Projekti	Vaihe	Tilanneyhteenveto 31.12.2021	Hyötytavoitteet
Aktivoiva ympäristö ja olosuhteet	Toteutus	Toinen observointi toteutettiin syksyllä 2021. Kerätty data analysoidaan maaliskuun 2022 aikana.	Aktivoivalla ympäristöllä on tulevaisuuden kunnassa korostuva rooli terveyden ja liikunnallisen elämäntavan edistämässä. Liikuntapalvelut etsii uusia kehittämiskonsepteja liikuntaolosuhdeverkoston rahoittamiseksi, rakentamiseksi ja ylläpitämiseksi.
Asiakastietojen keruu	Keskeytetään	Projektikokonaisuuden laaja-alaisuus ja moniulotteisuus huomioiden projekti keskeytetään tässä mittakaavassa. Liikuntapaikkojen käytön tilastointia edistetään ja kehitetään pienempien osakokonaisuuksien kautta. Tavoitteena on edelleen kehittää tiedolla johtamista osana vuorojakoprosesseja, avustusjärjestelmää sekä liikuntatilojen tehokkaampaa käyttöä.	Asiakastietojen keruu ja seuranta suhteutettuna käytettävissä oleviin tilaresursseihin mahdollistaa paremman tiedolla johtamisen ja toimenpiteiden entistä tehokkaamman kohdentamisen. Järjestelmän tuottamasta tiedosta on hyötyä sisäisenä työkaluna mm. vuoronjaon periaatteiden toteutumisen seurannassa, avustamismäärärahojen kohdentamisessa sekä tarveselvitysprosesseissa.
Liikkuva aikuinen	Päättynyt	Kartoitukset on saatu päätökseen vuoden 2021 lopussa ja toimenpide-ehdotukset on kytketty liikunnan toimenpideohjelmaan osaksi yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanketta. Kartoituksissa oli neljä osa-aluetta: 1) Liikuntapalveluiden oman toiminnan arviointi, 2) Aikuisliikkujat seuratoiminnassa, 3) Aikuisliikkujat yksityisissä liikuntapalveluissa ja 4) Työpaikkaliikunnan kehittäminen.	Liikkuva aikuinen -ohjelman (OKM)toimenpiteiden (liikkuva työelämä ja liikuntaneuvonta) avulla voidaan edistää työikäisen väestön liikunnallista aktiivisuutta. Toimenpiteiden kehittäminen edellyttää hyvää nykytilanteen tuntemista ja eri toimijoiden välisen yhteistyön lisäämistä.

Projekti	Vaihe	Tilanneyhteenveto 31.12.2021	Hyötytavoitteet
Liikuntatilojen käytön tehostaminen ja vuorojaon kehittäminen	Toteutus	Keväällä 2021 luotiin pisteytysmalli Impivaaran jalkapallohallin talvikauden vakiovuorojaon tueksi. Syksyn 2021 aikana vii-meisteltiin pisteytysmalli rytmisen ja joukkuevoimistelun vakiovuorojaon tarkistustyökaluksi. Pisteytysmalli edistää tasavertaisempaa ja läpinäkyvämpää vakiovuorojaon prosessia. Kupittaaan urheiluhallin käytön tehostamisen tueksi aloitettiin sähköisen kalenterin suunnittelu.	Käyttämättä tai vajaalla käytöllä olevien liikuntatilojen varauksiin puuttamalla säästetään investointikustannuksissa. Vuorojaoproessin tehostaminen mm. digitaalisesti ja toimintamallin avaaminen sekä vähentää asiakaspalautteen määrää että säästää henkilöstön aikaa. Avoimella ja selkeällä prosessilla taataan toimintavarmuus organisaation sisällä sekä avoimuus ja tasapuolisuus ulospäin.
Voimaa vanhuuteen tutuksi ja tavaksi. Voimaa Vanhuuteen mentorointi-ohjelma	Päättynyt	Voimaa vanhuuteen -ohjelmakausi tuli päätökseen vuoden 2021 lopussa. Toiminnan tuloksista on raportoitu aikaisemmissa tilanneyhteenvedoissa tarkasti. Tavoitteisiin savutettiin pääosin. Toiminnalla oli vaikutusta ikääntyneiden toimintakykyyn, vaikka korona-pandemian vuoksi osallistujamäärä tavoitteisiin ei päästykään. Ikääntyneiden terveysliikunnan kehittäminen jatkuu osana pormestariohjelmaan kuuluvaa Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen kärkihanketta. Havaittuihin kehittämiskohteisiin vastataan kohdennetusti kärkihankkeeseen valittujen toimenpiteiden avulla.	Toimintakykyinen vanhusväestö tukee kunnan elinvoimaisuutta. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset vähenevät, mikäli yli 75-vuotiaita kuntalaisia saadaan säännöllisen liikunnan pariin. Tämä edellyttää tiedon ja osallistumismahdollisuuksien lisäämistä koko kaupungin kattavasti. Seura-, yhdistys- ja oppilaitosyhteistyön kautta toimintamuotoja ja liikuntamahdollisuuksia pystytään lisäämään ja kehittämään.

4 Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

4.1 Kaupungin yhteiset tavoitteet

Henkilöstöohjelman painopistealue	Toimialan tavoite TA 2021	Palvelualueen toimenpiteet TA 2021	Toteuma 2021
Työ lisää hyvinvointia.	1A Kehitetään työyhteisötaitoja ja johtamista. <ul style="list-style-type: none"> - hyödyntämällä koulutusta - antamalla tukea - luottamalla omiin alaisiin 	- Pyritään parantamaan työpaikan ilmapiiriä vuorovaihteisella johtamiskulttuurilla. - Työmäärien ollessa korkeita pyritään tehokkaammin priorisoimaan töitä ja kehitetään myös itsensä johtamista mm. kehityskeskusteluihin ja koulutuksiin tuetuin.	Edellä mainittuja toimenpiteitä on toteutettu ja huomioitu esimiestyössä.
Rakentava ja hallittu muutos – muutos on mahdollisuus!	6A Työyhteisön kyky kehittää omaa toimintaansa	- Kehitetään etätyökulttuuria - Osallistetaan työntekijöitä laajasti kehittämistyöhön. - Ymmärryksen lisääminen työntekijöiden vastuusta omasta työstään sekä työyhteisön hyvinvoinnista. Liikuntapalvelujen organisaatiota uudistettiin vuonna 2019. Tällä muutoksella pyritään hyödyntämään henkilöstön osaamista ja voimavaroja nykyistä paremmin.	Edellä mainittuja toimenpiteitä on toteutettu ja huomioitu johtamisessa, sekä kehittämistyössä.
Parempi johtaminen	9B Työpaikan tiedonkulun varmistaminen	- Pidetään säännöllisesti työpaikkakokouksia. - Tiedonkulku varmistetaan viestimällä kahdensuuntaisesti palvelualueen johtoryhmässä, laajennetussa johtoryhmässä, osastopalavereissa ja henkilökuntapäivillä.	Edellä mainittuja tavoitteita on toteutettu johtamis- ja kokouskäytännöissä sekä huomioitu kokous- ja palaverirakenteissa

Lisätietoja: Seuranta tilinpäätösvaiheessa.

4.2 Toimialoittain/palvelualueittain seurattavat tavoitteet

Kunta 10- mittarit	TOT 2018	TA 2020	TOT 2020	TOT 2021
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä, %)	74,2	80	68,4 %	Ei toteumaa
Kehityskeskusteluja hyödyllisinä pitävät (kyllä, %)	43,8	60	21,1 %	Ei toteumaa
Työilmapiiri (1 – 5)	3,21	3,5	3,48	Ei toteumaa

Lisätietoja: Kunta10-tutkimusta ei toteutettu v. 2021.

5 Tunnusluvut

5.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2019	TOT 2020	TA 2021	TOT 2021	Seuranta- väli
Liikunnallisen elämäntavan yksikön käyntikerrat yht.	V	161 785	90 435	155 653	72 064	2 krt/v
Lapset/nuoret (ei sisällä Liikkuva koulu -ryhmiä)	V	117 711	30 670	62 828	21 064	2 krt/v
Työikäiset	V	14 520	10 854	13 300	5 665	2 krt/v
Ikääntyneet	V	13 839	8 657	10 450	4 991	2 krt/v
Soveltava liikunta	V	6 389	2 798	6 175	2 845	2 krt/v
Maahanmuuttajat	V	9 186	8 033	6 650	6 364	2 krt/v
Muut (sis. liikuntaneuvonnan v. 2019 alkaen)	V	140	1 734	650	2 668	2 krt/v
Liikkuva koulu ryhmien määrä		377	143	130	120	2 krt/v
Liikkuva koulu harrastajien KA kävijämäärä /vko		3 200	1 260	1 600	868	2 krt/v
Avustukset per asukas	T/T	7,45 €	7,57 €	7,41 €	7,38 €	1 krt/v
Uimalaitosten kävijämäärät	V	825 682	535 002	760 000	535 437	1 krt/kk
Palloiluhallit ja isot liikuntasalit varausaste (arkisin klo 16–21)	K/T	72 %	70%	80 %	71 %	2 krt/v
Pienet ja keskikokoiset liikuntasalit varausaste (arkisin klo 16–21)	K/T	68 %	57%	70 %	58 %	2 krt/v
Täysimittaiset keinonurmikentät käyttöaste (1.4.-31.10. – arkisin klo 16–21)	K/T	47 %	40%	60 %	65 %	2 krt/v
(Muut) pallokentät käyttöaste (1.5.-31.10. – arkisin klo 16–21)	K/T	29 %	8%	15 %	8 %	2 krt/v
Jäähallien (Varissuo, Impivaara) varausaste	K/T	62 %	73%	70 %	71 %	2 krt/v
Lasten ja nuorten osuus tilavarauksista		57 %	58%	60 %	63 %	2 krt/v
Liikuntapalveluiden nettomenot/asukas	T/T	105,81 €	109,48 €	110,76 €	106,70 €	1 krt/v

Asiakastyytyväisyys KA - Liikuntahallit	L/V	-	Ei toteutettu	3,9	Ei toteutettu	1 krt/v
Asiakastyytyväisyys KA - Kuntosalit	L/V	-	Ei toteutettu	3,9	Ei toteutettu	1 krt/v
Asiakastyytyväisyys KA - Uimahallit	L/V	-	Ei toteutettu	4,0	Ei toteutettu	1 krt/v
Asiakastyytyväisyys KA – Koulujen salit	L/V	-	Ei toteutettu	3,9	Ei toteutettu	1 krt/v

Koronaviruspandemian aiheuttamien poikkeusolojen vuoksi liikuntapaikat olivat yleisöltä suljettuina 10.5.2021 asti. Varattujen vuorojen käyttöä oli rajoitettu keväällä niin, että pääasiallisesti vain lapset ja nuoret saivat harjoitella keväällä aikuisten kilpa- ja huippu-urheilun lisäksi. Liikuntapalvelujen aikuisten ohjattu toiminta oli tauolla koko kevään. Lapsille ja nuorille järjestettiin supistettua toimintaa.

Tunnusluvun tyyppi:

V= Volyymi

L/V=Laatu/vaikuttavuus

S/P=Saataavuus/peittävyys

T/T=Tuottavuus/taloudellisuus